

Тема: Цикл з післяумовою. Розв'язування задач.

I. Повторення вивченого.

Завдання «Знайти пару»

Необхідно розмістити під об'єкти цифри з назвами так, щоб не порушувалась відповідність.

<pre> If <логічний вираз> Then begin <послідовність команд 1> end Else begin <послідовність команд 2> end; </pre>		<pre> If <логічний вираз> Then begin <послідовність команд> end; </pre>																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>x</i></th> <th><i>not x</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>true</td> <td>false</td> </tr> <tr> <td>false</td> <td>true</td> </tr> </tbody> </table>	<i>x</i>	<i>not x</i>	true	false	false	true	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>x</i></th> <th><i>y</i></th> <th><i>x and y</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>true</td> <td>true</td> <td>true</td> </tr> <tr> <td>true</td> <td>false</td> <td>false</td> </tr> <tr> <td>false</td> <td>true</td> <td>false</td> </tr> <tr> <td>false</td> <td>false</td> <td>false</td> </tr> </tbody> </table>	<i>x</i>	<i>y</i>	<i>x and y</i>	true	true	true	true	false	false	false	true	false	false	false	false
<i>x</i>	<i>not x</i>																						
true	false																						
false	true																						
<i>x</i>	<i>y</i>	<i>x and y</i>																					
true	true	true																					
true	false	false																					
false	true	false																					
false	false	false																					

1. CheckBox
2. ComboBox
3. Неповне розгалуження
4. Кон'юнкція
5. Повне розгалуження
6. Заперечення
7. Команда повного розгалуження
8. Команда неповного розгалуження
9. RadioButton

II. Вивчення нового матеріалу.

Цикл з післяумовою

Оператори **while** і **repeat** використовуються в тому випадку, коли деяку послідовність дій треба виконати кілька разів, причому необхідне число повторень під час розробки програми невідомо і може бути визначено тільки під час роботи програми.

Оператор циклу із післяумовою *repeat ... until*

Загальний вигляд оператора:

```
repeat  
  <Тіло циклу>  
until умова
```

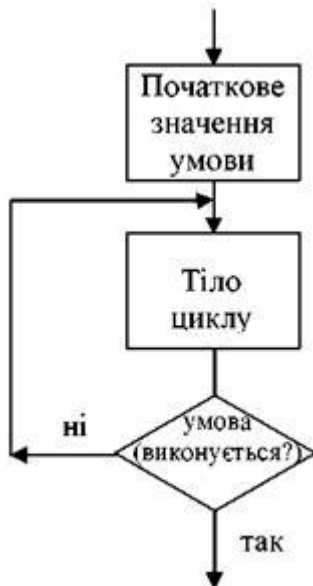
де **умова** - вираз логічного типу, визначальна умова завершення циклу.

Оператори тіла циклу виконуються доти, поки умова не стане істинним (False).

Зверніть увагу на відмінності:

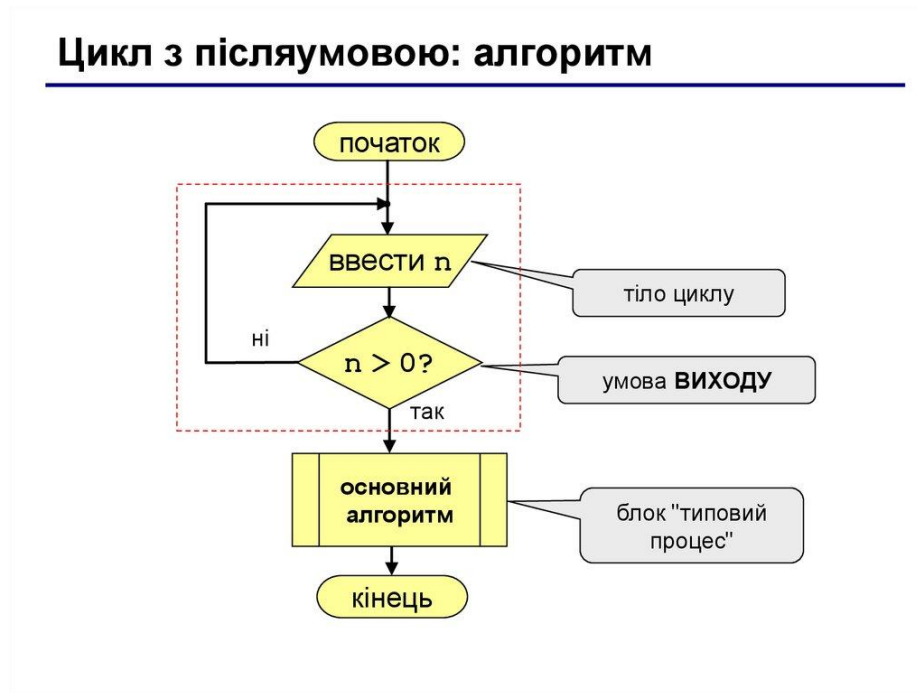
- в операторі **while ... do** вихід з циклу відбувається тоді, коли умова стане хибним,
- а в операторі **repeat ... until** - коли умова стане істинна.

Загальний приклад такого циклу у вигляді алгоритму:

Приклад знаходження числа n для виконання деяких дій над ним, якщо $n > 0$.

У даному прикладі буде відбуватись цикл допоки n не стане більшим за 0.

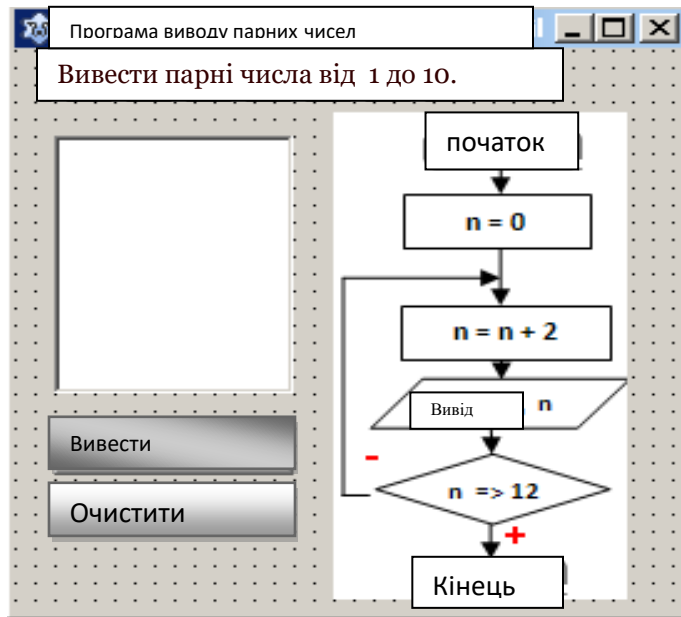

Виконайте програми в середовищі Лазарус. Якщо у вас немає на комп'ютері встановленого Лазарус, то перейдіть за посиланням: <https://lazarus-rus.ru/wp-content/uploads/2019/12/lazarus-2.0.6-fpc-3.0.4-win32.exe> - якщо у вас 32-бітна версія комп'ютера,

і <https://lazarus-rus.ru/wp-content/uploads/2019/12/lazarus-2.0.6-fpc-3.0.4-win64.exe> - якщо 64-біт.

Вправа 1. Вивести парні числа від 1 до 10.

В даному завданні вам необхідно створити в графічному редакторі(наприклад Paint) схожий алгоритм до поданого, вставити його у вигляді зображення на форму, розмістити інші необхідні компоненти які подані в прикладі, та прописати програмний код.

Програмний код проекту

```

procedure TForm1.Button1Click(Sender: TObject);
var n: //опишіть якого типу може бути дане число;
begin
    n := 0;
    //Тут команда циклу з після умовою
    n := n + 1;
    listBox1.Items.add(' n = ' + inttostr(n));
    //Тут команда циклу з після умовою n => 10;
end;

//Опишіть процедуру очищення даних для другої кнопки!

```

Вправа 2. Виведіть на екран у вигляді таблиці номери і значення з двома цифрами після крапки перших і елементів числової послідовності, загальний елемент якої має вигляд $12\cos i$.

Домашнє завдання. Повторити з підручника ст.170-177. Виконайте завдання 1 та 2 та опишіть які компоненти ви використали у своїх формах.